

Daleké cesty byly ve středověku a raném novověku zcela mimořádnou událostí. Ale i daleko od domova museli lidé něco jíst, v noci načerpat nové síly či pečovat o svůj zevnějšek.

V této práci jsem se zaměřil na postřehy z oblasti všedního života ve spisech Čechů, kteří v 15. a 16. století cestovali na Blízký východ. Václav Vratislav z Mitrovic pobýval v Konstantinopoli, Martin Křivoústý, Martin Kabátník, Jan Hasištejnský z Lobkovic, Oldřich Prefát z Vlkanova a Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic putovali do Svaté země. Kabátník a Harant odtud pokračovali dále do Egypta.

Jídelníček cestovatelů tvořil zejména chléb, různé druhy ovoce, masité pokrmy, žízeň zaháněli nejčastěji vodou a vínem. Na jedné straně mohli okusit cizokrajné potraviny, na straně druhé byla jejich strava poměrně jednotvárná – hlavně na lodi, ve vězení či při přechodu pouště. Bylo nutné dodržovat základní hygienické návyky, aby cestující předcházeli nemocem. Hrozila jim například úplavice nebo mořská nemoc. Choří poutníci se mohli uchýlit do některého ze sítě špitálů. Očistu těla bylo možné vykonat v orientálních lázních, které měly velmi vysokou úroveň. Spánek v dalekých zemích nebyval příliš pohodlný. Spalo se v hostincích, klášterech či pod širým nebem, lehávalo se na pletených rohožích nebo na kobercích. Člověk nikde neměl skoro žádné soukromí. Cestovatelé s oblibou podnikali výpravy za poznáním, procházeli se cizími městy, navštěvovali památky, dlouhé chvíle si krátili četbou, zpěvem či vedením deníku. Sbírali rozličné suvenýry.

Cestování na Blízký východ bylo poměrně nebezpečné. O život šlo například při mořské bouři, při setkání s piráty nebo při loupežném přepadení. Nezřídka hrozil konflikt s muslimským obyvatelstvem. Cizinci museli trpělivě snášet různé křivdy. Putování bylo dobrodružné a nebylo zadarmo. Domorodci vybírali nejrůznější poplatky a neustále žadonili o peníze. Čeští světoběžníci však dokázali ocenit i kladné vlastnosti jinověrců.